

Enheten för EU:s inre marknad

YTTRANDE
2026-04-10 Dnr 2026/00163-2

Klimat- och näringslivsdepartementet
Endast per e-post

Kommerskollegiums yttrande över Klimat- och näringslivsdepartementets Promemoria Kontaktpunkter, tillstånd och tidsfrister enligt EU-förordningen om kritiska råmaterial och EU-förordningen om nettonollindustri

Er ref. KN2025/02439

Sammanfattning

Kommerskollegium bedömer att Regeringskansliet inte ska anmäla de remitterade förslagen om *kontaktpunkter, tillstånd och tidsfrister enligt EU-förordningen om kritiska råmaterial och EU-förordningen om nettonollindustri* till kollegiet enligt direktiv (EU) 2015/1535 eftersom de inte innehåller sådana tekniska specifikationer eller andra krav som ska anmälas enligt direktivet. Kommerskollegium bedömer vidare att förslaget inte behöver anmälas enligt direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden eftersom de remitterade förslagen inte innebär några nya eller ändrade krav på tjänsteverksamhet som omfattas av tjänstedirektivets tillämpningsområde.

Kommerskollegiums uppdrag

Kommerskollegium ansvarar för frågor som rör utrikeshandel, EU:s inre marknad och handelspolitik. Kommerskollegiums uppdrag är att verka för frihandel. Det innebär att vi verkar för fri rörlighet på den inre marknaden och för liberaliseringar av handeln mellan EU och omvärlden samt globalt.

Anmälan av tekniska föreskrifter

Enligt 20 § 6 p. förordningen (1996:1515) med instruktion för Regeringskansliet ska Regeringskansliet anmäla förslag till författningar i enlighet med de procedurer som följer av Sveriges EU-medlemskap eller av andra internationella överenskommelser,

bland annat enligt proceduren i anmälningsdirektivet för tekniska föreskrifter, (EU) 2015/1535.¹

Tekniska föreskrifter enligt anmälningsdirektivet är bl.a. krav på varors egenskaper eller provning, begränsningar av varuanvändning, bestämmelser om återvinning av varor samt vissa förbudsbestämmelser.² Tekniska föreskrifter kan även vara krav för digitala tjänster (informationssamhällets tjänster) t.ex. krav på den som tillhandahåller tjänsten, på tjänsten i sig eller på tjänstens mottagare.³

Tekniska föreskrifter som inte anmälts fast de borde ha gjort det, saknar rättsverkan och kan inte tillämpas mot enskilda.⁴ Tekniska föreskrifter som genomför EU-lagstiftning behöver inte anmälas, om inte ett utrymme till nationella lösningar har utnyttjats.⁵

Promemorian innehåller förslag till nationella bestämmelser som kompletterar EU-förordningarna om kritiska råmaterial och nettonollindustri. Regleringen syftar i huvudsak till att organisera och effektivisera tillståndsprocesser för vissa typer av industriella projekt. Detta görs genom att utse särskilda kontaktpunkter, samordna handläggningen mellan olika myndigheter och införa tydliga tidsfrister för prövningen. Vidare regleras när en ansökan ska anses vara fullständig, hur tidsfrister kan förlängas eller tillfälligt stoppas samt hur information ska utbytas mellan berörda aktörer. Promemorian innehåller också bestämmelser om miljöbedömningar, inklusive tidsramar för yttranden från myndigheter och allmänhet, samt en uppräkningslista av vilka nationella tillståndsförfaranden som omfattas av EU-förordningarnas regler. Sammantaget rör det sig alltså om administrativa och processuella regler som ska skapa en mer effektiv, förutsebar och samordnad tillståndsprovning.

Nationella åtgärder som endast genomförs eller är direkt nödvändiga för att följa bindande EU-rätt är undantagna från anmälningsplikt enligt direktiv (EU) 2015/1535 art. 7.1, förutsatt att medlemsstaten inte gör självständiga materiella tillägg. Föreskrifterna är i detta fall utformade som kompletterande nationella bestämmelser till EU-förordningarna om kritiska råmaterial (CRMA) och nettonollindustri (NZIA). Föreskrifterna ställer inte upp några egna nationella tekniska krav på produkter och är därför inte anmälningspliktiga enligt direktiv (EU) 2015/1535.

¹ En annan procedur är den i enlighet med Världshandelsorganisationens (WTO) TBT-avtal (Agreement on Technical Barriers to Trade).

² Anmälningsdirektivet artikel 1.1 (c), (d) och (f).

³ Anmälningsdirektivet artikel 1.1 (e) och (f).

⁴ EU-domstolens dom i mål C-95/14, *UNIC* (2015) p. 29.

⁵ EU-domstolens dom i mål C-443/98, *Unilever* (2000) p. 29.

Anmälan av nya krav på tjänsteverksamhet

Av 20 § p 6 förordningen (1996:1515) med instruktion för Regeringskansliet följer att Regeringskansliet ska anmäla förslag till författningar i enlighet med informationsförfaranden som följer av Sveriges medlemskap i EU. Ett sådant förfarande föreskrivs i tjänstedirektivet avseende nya eller förändrade krav på tjänsteverksamhet.⁶

Den nu remitterade promemorian behandlar de delar av EU-förordningen om kritiska råmaterial och EU-förordningen om nettonollindustri som avser kontaktpunkter, tidsfrister och miljöbedömningar. De föreslagna bestämmelserna är ett komplement till dessa EU-förordningar, där nationella bestämmelser behövs för att komplettera förordningarna med avseende på kontaktpunkter, tidsfrister och miljöbedömningar.

Såvitt Kommerskollegium kan bedöma innehåller de remitterade förslagen inte några nya eller ändrade krav på tjänsteverksamhet som omfattas av tjänstedirektivets tillämpningsområde, och de behöver därför inte anmälas enligt detta direktiv.

Ärendet har avgjorts av enhetschefen Christofer Berg efter föredragning av utredare Ingrid Bäcklund. I ärendets slutliga handläggning har utredare Karla Wixe deltagit.

Stockholm som ovan

Christofer Berg

Enhetschef

Ingrid Bäcklund

Utredare

⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden, artiklarna 15.7 och 39.5.